

(К Е Л В Р)

(Чилгчнь. Эклцнь 86—87-ч, 90—92-ч, 94—96-ч номермүдт).

Фока өвгн газр деерэс хоосн бугъшан авад, саналдчкад, Донькд иигдж келв.

— Би йовнав. Менд бә. Ода би жткдјанав гидж Эцкд кел...

Намрин бүркг өдрмүд, Бадмин келдг хулгън сарин серүн өдрмүд эхлв. Түрүн номгън хур орв. Теегт тооснд даргдсн намшрсн өвснә бүриг хур угъав, хөбнә джим хаалгъ деер шагълзур токтв. Дакад ар үзгәс, эки авгтан медмдјан угагъар киити ирв. Орүнд, өвснә бүр болгънд цагъан цанъ бәадмн, цуг теегәс сенр чигн, гейүрсн чигн бәадл гарв.

Сүүр-бәар уга хамхлмуд тунъгәсн тасрад, нег-негнәннь ардас долдарлдв. Ор цәәлгънллә эди бөөрддј халгърад, төрснн газрасн хагъчигго дүр гарчагъад, дакад саль-

кнд туугдад, үзг-чиг уга газрур тешнәд, теегәр долдарад йовдж одлднә.

Тег бүркгдәд, тагчкрв. Хулгънс нүкндән ордж унтцхав. Сүрг гөрәсд күнд хаалгъдан ордж нүүлдв.

Зуг нарн цецг теегт, урдк кевтән, ганцарн сәәхн дүнъгәгәд үлдв. Ишнь модн болдж хатурв, үлдсн сүл хамтхсднь хугърад унад бәәв, толгъа деернь бәәсн хамтхсднь кезәнәгәя ундж одла, болв, тер бийнь нарн цецг төмр мет бат зогсад бәәнә...

Сальки уга, тагчк өрүн, гурви хотхрин өбрәгъүр, хөбнә цувгар, тоста күлттә, хар нүдтә бички күүкд мет нәрхн күзүтә, эн газрин биш, нег көвүн йовна. Зөвәр холас нарн цецгиг эн үзв, невчкн зуур зогсдјагәд, дакад өөрдәд, хавтхасн тонъгърг гаргәдј авад, хату толгъар

бий талан келтәлгәдјәгәд, керчдј авад, гартан бәрәд шудрад, ясинь кемли йовдж, худжрта хотхур аргъул өөрддј йовсн хөбнә отарин өмнәс төсн амдад, алхмнад гарв.

Юн болсинь Доньк түрүн болдж үзв. Галзурад, коочисн чирәтә Доньк үкс шудрад, уралан йовчкад, күүнә көвүнә өрчәснь авад, бий талан татад, аралддј бөрклү дуугъар:

— Ягъснч энв... джуук... мөлкдг хорта мөгъа... ним сәәхн юмиг әвдмч...

Донькин әәм деер күнд гар тусв.

Доньк көвүг тәвчкәд, хәлән гихнь, өөрнь Эцк зогсдјагәд. Зүн бийәснь болн барун бийәснь Бадм, Уля, Фока өвгн болн хөбчнрин дарукс гүүлддј аашна.

— Түрд гиджә Евдоким, — гидж Эцк аргъул келв.

Донькиг иигәрәнднь заагчкәд, көвүнә унъгәсн нарн цецгиг дун угагъар өргдј авад, ясдудар дүүрнъ адрута үүриг альхарн аргъулхн илв.

— Тиигдј болдв, Евдоким? Бидн әмтнә төлә тәрдж әс ургъалувдн? — гидж Эцк келв. — Әмтнә төлә ургъалавдн. Чини төлә, түүнә төлә, үүнә төлә, теднә төлә ургъалавдн...

Нарн цецгин ирмгәс аргъулхн кемтлдж авад, әәгәд чирәнъ хүврсн көвүнд Эцк өгв:

— Ав, көвүн. Энүгинь бидн бий-

дән үлдәнәвдн, ургъасн улсд үлдәнәвдн.

Бадм Эцкин гар атхв.

— Чик. Цагъан сар ирхлә — хаврин түрүн, цагъан сарла чини ясиг газрт суулгәдј тәрхвдн...

Уүлн дорагъур бүрксн, намрим энъкисн тенъгрүр Эцк хәләв.

— Тиим, Бадм, тиим, хаврин цагъан сар ирхлә — ясан тәрхвдн. Эцк гирлгән түшәд, аргъул үрвәд, хөбнәннь өми йовв.

Бүркг тенъгр дорагъур, хун шовуд цагъан дживрән дайлдј, өмн үзгүр нислдв. Теднә дуд, теегәр йовдж йовх улст, мөнък сәәхн хавр эрк биш ирхиг дурддј, ууджмд күнъкисн хонъхин дун мет, әрә сонъгсгддј, деер урсв.

Орчулснь БАДМИН Дулахн. Зургуднь зурач Н. БУДНИКОВИН.

